

**ВЛАДИМИР СВИНТИЛА
РОБЪРТ БЪРНС
1759–1796**

chitanka.info

Робърт Бърнс произхожда от фермерско семейство. Неговото детство и младостта му минават изцяло на фона на шотландския пейзаж: високи плата, блата и тресавища, самотни скали и едно бледосиньо небе със седефени облаци.

В онази епоха образоването в Англия е широко разпространено и малкият Робърт може редовно да посещава селското училище. Но повечето време той е зает със самообразоването си. Зачита се в поетите, особено в селската поезия на Рамзи и Фъргюсън. В самообразоването си има и завидни успехи. Според едно предание той е научил сам в няколко седмици френски език — от него има оставени френски писма, които свидетелствват за високото владеене на езика.

Критиката не обича да го изтъква, но в поезията на Бърнс са видни влияния идещи от Джон Драйдън, Александър Поуп, Джон Гей. Английските сатирици и лирици несъмнено са играли роля в неговото формиране. Впрочем техните имена в епохата са широко известни.

Все пак Робърт Бърнс не тръгва в духа на английската традиция. И все пак той не се решава да поеме изцяло в келтската. В неговата родина келтският, гелик, е все още жив — на гелик продължава да се твори фолклор, а и литература и по-късно. Шотландец по самосъзнание, Бърнс избира средния път — той пише на скотиш, английски диалект, който е под силното влияние на гелик, особено в областта на лексиката.

Бърнс става едновременно един от създателите на новата шотландска лирика и неин класик. Благодарение на него ще се запази завинаги един пиетет към този малко архаичен диалект, който ще се изучава от любителите на поезията в Лондон и в Южна Англия. Може би с Бърнс окончателно се утвърждава полидиалектизъмът на английската поетическа традиция.

Основната причина за писането на скотиш е любовта на Бърнс към фолклора. Той е цял във фолклорните мотиви. Много от неговите песни са предназначени да се пеят — указана е и популярната мелодия, която се има предвид. Бърнс е на нивото на гениалните и анонимни шотландски фолклорни поети, той е експлозия на шотландския национален гений. Това е било забелязано още от Гьоте. „Древните песни на неговите предци живееха още в душата на

народа... и високото съвършенство на тези образци се бе въплътило в него...“

Високо вдъхновен, Робърт Бърнс има своята тежка социална участ. Той оре и жъне на нивите на баща си — и често там съставя своите стихове. След бащината смърт той поема неговата фермерска съдба, кани се да емигрира. Почти случайно излизат в Единбург неговите стихове. Бърнс става прочут за двадесет и четири часа. За един ден той е прославен като гений на Шотландия.

Неговото пребиваване в Единбург му се отразява зле. Той изгубва свежестта на дарованието си. Изглежда не може повече да приеме селската си участ. Намира някаква работа в едно бюро в Дамфриз, но скоро след това умира изтощен от прекомерни усилия на полето и в литературата.

От тук нататък името му се превръща в мит. Той е на масата на всеки шотландски студент — създател на новото самосъзнание на Шотландия. Когато селяните емигрират в Щатите, Канада или Австралия, те взимат със себе си торба пръст от нивите на бащите и стихосбирката на Бърнс. Една вълна от симпатия на неговото творчество залива Европа. От Гьоте до Бенедето Кроче неговите стихове са коментирани, адмирирани и анализирани. Така от Шотландски, Робърт Бърнс става световен поет — днес той принадлежи еднакво и на Шотландия, и на човечеството.

Вл. Свintila

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.